

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se blagovolite obrniti na tordko

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10

obstoji od leta 1883.

Vzorci poštne prosto!

Izredno nizke cene!

Bismarckovemu. Komaj da je bilo v prostorih društva »Eintracht« prostora za slavnostne goste. — Goste je sprejemal načelnik nemškega Volksrata, šolski svetnik Guggenberger, slavnostni govornik pa je bil župnik dr. Kühne. »Bil je mož, cel mož«, je zaključil svoja izvajanja. »Da, nemški narod, bodi ponosen in hvaležen, da nam je Bog dal takega junaka! Ponosno imenujemo tudi mi Avstrijci njegovo ime in slavimo njegov spomin. Bismarckova setev je izšla tudi za nas. Zato se tudi ne bojimo za naš avstrijski Trst. Zakaj kdor se dotakne Trsta, se dotakne ostrine nemškega meča. Ponosno slavimo tudi mi Bismarckov rojstni dan ob sinjem morju in četudi nas ni mnogo po številu, hočemo vendar tvoriti močno trdnjavo: zvesto stražo ob Adriji. Glasno in veselo izpovedujemo: Mi Nemci se bojimo Boga, sicer pa ničesar na svetu!«

—t— **Kovine za vojno upravo.** Na tržaških šolah Družbe sv. Cirila in Metoda so otroci nabrali 6 zabojev raznih kovin za vojne namene v skupni teži 559 kilogramov.

Istrske vesti.

—i— **Poučevanje v zasebnih prostorih.** Tri zasebne učiteljice na dekliški ljudski šoli v Vodnjani so bile premeščene, in sicer ena v Oprtalj, dve v Poreč. Zaprošile pa so dovoljenja, da bi poučevale v zasebnih prostorih v Vodnjani. Mnenje, ki ga je oddal deželni odbor deželnemu šolskemu svetu, se je glasilo, da se imajo taka dovoljenja dajati v prvi vrsti učnim osebam s stalnim nameščenjem, oziroma poročenim in po službi starejim učni osebam.

—i— **Istrski družbi sv. Cirila in Metoda** je daroval poslanec profesor I. V. Parič, ki je pred par tednom slavil svojo 70letnico, 2000 kron.

Koroške vesti.

—k— **Umrl je** v Železni Kaplji nadučitelj Martin Nagele. Blag mu bodi spomin!

—k— **Umrl je** v Dobrlivasi na Koroškem starosta vse duhovščine celovške škofije, upokojeni župnik in knezoškofijski svetovalec Valentin Legat v starosti 91 let. Pokojnik, rodom iz Ljubljanske okolice, je bil vedno odločno narodnega mišljenja, tolerant duhovnik in si je, ko je bil župnik na Jezerskem, pridobil največje zasluge, da je ta občina postala prava narodna postojanka. Slovel je pa pokojnik v mlajših letih tudi kot lovec. Naj mu bo ohranjen prijazen spomin!

Splošni vestnik.

Vodstvo socialdemokratske stranke na Slovenskem, ki ima svoj sedež v Trstu, je sklenilo, da prične s 1. majem zopet izdajati svoje glasilo. Novi list se imenuje »Zarja« in izhaja kot tednik.

Strossmayerjev spomenik v Oseku. Kipar Rudolf Valdec je dogotovil model za spomenik, ki ga postavijo škofu Strossmayerju v Oseku. Spomenik bo vlit iz bron in bo veljal 40.000 kron. Zbranih je že 33.000 kron.

Nove vojne poštne znamke. Kakor znano, je poštna uprava izdala jeseni 1. l. vojne znamke po 5 vinarjev in 10 vinarjev, ki so se prodajale za 2 vinarja dražje. Kar se je za znamke več skupilo, se je dalo za podporo vdov in sirot padlih vojakov. Prva izdaja teh znamk je skoro porabljena. Ker je imela javnost pomisleke proti obliki in opremitvi teh znamk, ne bodo izdali drugega natiska. Pač pa bodo izdali nove vojne znamke, in sicer po 3, 5, 10, 20 in 35 vinarjev. Ker se je glede prvih vojnih znamk trdilo, da so prevelike, so nove vojne znamke tako velike kakor navadne znamke po 1 do 35 vinarjev, vendar pa imajo počezno obliko, s čimer se očividno razlikujejo od navadnih poštne znamk. Trivinarska znamka se bo prodajala za en vinar dražje, pet in desetvinarske za 2 vinarja, 20

in 35vinarske pa za tri vinarje. Na 3vinarski znamki je slika infanterije v strelskih jarkih, na 5vinarski je slika kavalerijske patrulje, desetvinarska znamka nam predstavlja 35:5 cm možnar v strelni poziciji, 20vinarska dreadnought »Viribus unitis«, 35vinarska pa aeroplan. Načrte za nove znamke je napravil profesor Koloman Moser, bakrorez pa Ferdinand Schirnboeck.

Sprejemanje aspirantov v razna vojaška učilišča. Z začetkom šolskega leta 1915/16 (1. septembra na vojaških realkah, 21. septembra na vojaški akademiji) se bodo sprejemali v I. letnik c. kr. vojaške nižje realke, ki se bo začasno ustanovila v Brucku ob Litvi, dalje v I. II. in III. letnik c. kr. vojaške višje realke na Dunaju, kakor tudi v I. letnik c. kr. Franc. Jožefove vojaške akademije na Dunaju aspiranti za prosta in plačana mesta z namenom za c. kr. deželno brambo. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. maja 1915. pri določenih oblastih. Natančnejši podatki so razvidni iz tozadavnega razglasa v uradnih listih in ki je tudi na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih, pri mestnem magistratu v Ljubljani in ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželnih vlad oziroma namestništev.

Glede »Planinskega Vestnika« so na shodu delegatov S. P. D. principialno sklenili, da se »Vestnik« med vojno ne izda, ker je društvo v težkem finančnem položaju. Osrednji odbor S. P. D. je v splošnem pritrdil temu sklepu, a vendar je pripravljen takoj pričeti z izdajanjem »Vestnika«, ako bi člani to izrečno zahtevali, in bi podružnice vplačale svoje zadržane in tekoče prispevke za glasilo. V to svrhu dbe vsi člani S. P. D. okrožnico, ki se jim v njej pojasni, zakaj je osrednji odbor prenehal z izdajo »Vestnika«.

Muhe prenašajo bolezni. Pišejo nam: Bliza se poletni čas. Pratika menda pravi, da bo letos hroščovo leto, in kadar je mnogo hroščev, takrat je vselej tudi mnogo muh. Letos se bo treba muh posebno skrbno čuvati, zakaj muhe so silno nevarne prenaševalke bolezni. Na Dunaju se že razni vseučiliški profesorji trudijo, kako pregnati mušjo nevarnost. Dognali so, da tiči poglavita nevarnost v tem, da se muhe drže gnojnih kupov, stranišč itd. in da od tam prenašajo bolezni na ljudi. Še v vsaki vojni so nastale velike bolezni. Naj bodo torej ljudje posvarjeni že sedaj, da se bodo čuvali muh.

Razgled.

— **Bogato dedščino zapušča** trgovskim sirotam praškega okraja te dni v Pragi umrl drogist František Heiner. Oporoka umrlega trgovca določa, da naj se njegovo, skoro 500.000 kron broječe imetje varno naloži ter porabi, čim naraste na 1.000.000 kron, za ustanovitev »Zavoda Františka Heinerja za trgovske sirote.«

— **Splošna šolska obveznost na Ruskem.** Korespondenčni urad piše: Kakor poročajo iz Petrograda, je novi ruski naučni minister Ignatijev odredil pričetek priprav za izdelavo predloge v svrhu uvedbe splošne šolske obveznosti na Ruskem.

— **Veliki knez Nikolaj Nikolajevič častni doktor.** Kakor poroča »Rječ« je imenovalo vseučilišče v Odesi poveljnika ruske armade velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča in belgijskega kralja Alberta za častna doktorja. Istočasno je knez imenovan za častnega člana društva za proučevanje starin.

— **Bavarska.** Od 1. 1910. je padlo število gimnazijcev na Bavarskem za 1500, število realcev pa se je zvišalo za 1600. V šolskem letu 1910/1911. je bilo na ljudskih šolah več dečkov kakor deklic, namreč 525.595 dečkov in 523.895 deklic. A takoj naslednje leto je bilo v bavarskih ljudskih šolah 4000 deklic več kakor dečkov. Na Bavarskem imajo 2339 menihov in 15.550 nun.

— **Smrt odličnega arhitekta.** Listi javljajo, da je odlični arhitekt dvorni svetnik profesor Karl König umrl na Dunaju.

— **Umrl je** v Pragi profesor klasične filologije na češki univerzi dr. Robert Novák v 62. letu svoje starosti.

— **Kijevski šolski ravnateljci** je dovolila oblast, da sme ustanoviti v Stanislavu rusko gimnazijo.

— **Nekaj števil.** V evropski Rusiji hodi v nižje (ljudske) šole izmed 1000 prebivalcev 42 otrok, ravnotoliko tudi v Srbiji, v Romuniji 50, v Italiji 84, na Grškem in Bolgarskem 96, na Španskem 107, v Belgiji 124, na Danskem 132, v Avstriji 140, na Francoskem 143, na Švedskem 146, v Nemčiji 147, na Angleškem 150, na Norveškem 153, v Švici 154, na Holandskem 160. Srednja šola pride na Ruskem na 120.000 prebivalcev, v Srbiji na 130.000, v Bolgariji na 150.000. Med 1000 ruskimi rekruti jih ne zna ne brati ne pisati 60, v Romuniji 690, v Srbiji 796, v Italiji je med 1000 rekruti 307 analfabetov, na Grškem 300, v Avstro-Ogrski 220, v Belgiji 83, na Francoskem 40, na Holandskem 21, na Angleškem 10, v Švici 46, na Danskem 2, na Švedskem 0-8, v Nemčiji 0-4.

— **Akademik T. Korš.** Dne 1. marca je umrl član ruske akademije T. Korš, ki je pred leti vzorno preložil Prešernovo poezijo na ruski jezik. Rojen je bil 23. aprila 1843. v Moskvi. Njegov oče in njegov stric sta bila ugledna pisatelja in sta imela velik vpliv na razvoj ruske inteligence. Oče je pripadal znani Stankovičevi skupini, kateri so pripadali tudi znameniti Hercen, veliki kritik Belinski, pesnik Nekrasov, pisatelj Turgenjev in Goučarov, zgodovinarja Solovev in Čičerin ter drugi. Sedaj umrl Korš je bil najprej profesor klasične filologije na vseučilišču v Moskvi in je leta 1900 postal pravi član akademije znanosti. Poleg raznih filoloških razprav je Korš obelodanil celo vrsto prevodov grških in latinskih pesnikov ter vse najodličnejše perzijske pes-

nitve. Korš je bil vedno prijatelj slabih, dasi po rodu Velikorus, je vedno gojil iskrene simpatije za ukrajinsko gibanje, je vedno interveniral pri vladi za Ukrajince in se tudi v listih in v posebnih spomenicah zanje zavzemal. Ko je moskovska policija pred nekaj leti nastopila proti ukrajinskemu gibanju med visokošolci, se je Korš za preganjanje visokošolce tako zavzel, da bi bil kmalu službo izgubil in se je imel le svoji veliki znanstveni veljavi zahvaliti, da je dobil samo oster ukor od ministrstva. L. 1908. v Moskvi ustanovljeno »Obščestvo za slovansko kulturo« je Korša izvolilo za predsednika in ostal je do svoje smrti duša tega društva. Na njegovem grobu je v imenu Ukrajincev govoril pisatelj Petljura. O Korševem prevodu Prešernovih poezij na ruski jezik so naši listi govorili tedaj, ko je ta knjiga izšla, hvaležno pa se spominjamo prelagatelja tudi sedaj ob njegovem grobu.

— **Slikar Fischer umrl.** Znani slikar Ludvik Hans Fischer je umrl v 68. letu svoje starosti.

Zahvala. Časopisom, ki so simpatično pisali o mojem dvojnem jubileju, kakor tudi vsem, ki so mi ob tej priliki pismeno čestitali, izrekam najiskrenejšo zahvalo.

Bukovica, 30. aprila 1915.

Janko Leban.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

FR. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg št. 9

Izprašani optik.

Zalagatelj c. in kr. armade, vojne mornarice, domobrancev i. t. d.



Očala in ščipalniki natančno po zdravniških predpisih. Topometri, barometri, mikroskopi, daljnogledi Busch, Goetz, Zeiss i. t. d.

Fotografični aparati itd.

Moderno urejena delavnica z električnim obratom.

Cenilki brezplačno.

Tovarniška zaloga priznana najboljših švicarskih ur kakor tudi zlatnine in srebrnine.



Zaloga raznega risalnega orodja za dijakke, inženirje, arhitekte itd.

Strogo solidna trdnost!!

Ogromno število pohvalnih pism na razpolago.

Krasni čeniki na zahtevo zastoj.

Cene solidne!

Postrežba točna!

Gramofoni od K 20.— naprej, plošče od K 1:50 naprej vedno v zalogi.

Za stare cene

moreš se dobiti ostanke blaga le dobrih, zamenjenih kvalitet, kakršne izdelujejo naše znane ročne tkalnice

M. JIRSOVE v Novem Hrádku nad Meto, češko.

Ostanki, združeni po volji: barhenti, flaneli, kanafasi, oxfordi, deleni, zefir, saten, platno, kosi 2—10 m dolgi, 45 m za 24 K še boljše vrste 45 m za 30 K, a najlepši za 33 K. 1 kos kanafasa 23 m v širini 78 cm K 14:40, 1 kos kanafasa 16 m v širini 117 cm K 14:40, 1 kos platna za srajce 20 m v širini 82 cm K 14:40. Po nakaznici in nad 20 K franko. Kar ne bi ugajalo, se vzame nazaj in znesek vrne. Naj nihče ne zamudi te prilike, kdor hoče imeti nekaj res lepne in cenene, kakor potrjuje cela vrsta došlih pism.

Knjigoveznica Anton Janežič Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Prva gorenjska razpošiljalnica

IVAN SAVNIK

Kranj

172

razpošilja na vse strani sveta najmoderneje in najtpežnejše klobuke v vseh cenah in oblikah od kron 3.— dalje.

Cevlje za dame in gospode prvovrstne kakovosti prodaja pod konkurenčno ceno.

Za neugajajoče se vrne denar.

Meseca avgusta izide bogato ustrovan cenik.



Orgle, harmonie piana in pianina

dobavi c. kr. dvorni dobavitelj

Jan Tuček

Kutna Hora, Češko.

Pošilja cenike brezplačno in franko.

Naročajte in širite naš list! — Pridobivajte mu novih naročnikov!